

SVYTURYŠ

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarria
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Semanario Lituan "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Isteigtas 1930 met. rugpjūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentina

Concesión 1075

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI VII. BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Sausio = Enero 28 d., 1937 Nr. 308

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Afs. Nr. 10 z.

Tautų Sąjungos Posėdis

Tautų Sąjunga susirinko eiliam žiemos posėdžiui. Svarbiausiais svarstymo punktais yra: 1. Ispanijos pabėgėlių ir atstovybės priglauštųjų reikalais; 2. Dancigo klausimas; 3. Žaliavos studija.

Tautų Sąjunga svarstė reikalą padėti Ispanijos nelaimingiesiems pabėgėliams, kurie buvo priversti išsikraustyti iš kovos ir pripažinti prieglaudos teisę susimetusiems užsienių atstovybėse. Prieš pastarųjų teisių apsaugojimą išsitarė Valencijos Vyriausybės delegatas Alvarez del Vayo, įrodinėdamas, kad užsienių atstovybėse esą daug nusikaltusio valstybei elemento. Jam pritarė Sovietų delegatas Litvinovas pažymėdamas, kad šį globos teisę yra tik Amerikos valstybių priimta ir Europos neliečianti. Kitų valstybių delegatai užtarė kaip pabėgėlius, taip ir atstovybėse susimetusius.

Dancigo klausimas liečia naujo komisaro paskirimą. Jis pasidarė painus po Mr. Lesterio atšaukimo, kuris Dancigo Vyriausybės buvo priverstas pasitraukti. Kadangi

Dancigo konstitucija buvo sudaryta Lenkijos gyviesiems reikalams, tai pasidarius normaliems santykiams tarp Dancigo ir Lenkijos toks komisaras atrodė nebereikalingas. Bet Tautų Sąjungos presyžas reikalauja jo atstatymo. Tuo reikalu gauti žaliavos balsą turės Lenkų užs. reik. ministeris Bekas.

Didesnio painumo sudaro žaliavos studija, kuri buvo patiekta svarstyti dar 1935 m. Anglijos premjero Mr. Samuel Hoare. Kadangi kaikiurims kraštams yra gyvo reikalo gauti žaliavos jos industrijai palaikyti, o kolonijų ne viena valstybė nenori išsižadėti kitų naudai, todėl ir kila klausimas, kaip patenkinti pirmuosius. Šioje studijoje žada dalyvauti ir kaikiurios valstybės neįeinančios į Tautų Sąjungą, kaip š. A. Suv. Valstijos, Japonija ir Brazilija. Iš kitos pusės atsisako dalyvauti Vokietija, kuri siekia atgauti kolonijas, Italija ir Argentina. Vargu ar pasiseks ši klausimą išspręsti.

Japonų politikos krizė

Japonų Parlamente įvyko karšti debatai dėl užsienių politikos. Užsienių reikalų ministerio Hirota pranešimas susilaukė aštrios opozicijos. Buvo pasipriešinta militarizmui ir sutarčiai su Vokietija. Krašto apsaugos ministeris įžiūrėjo opozicijos atstovo kalboje Japonų kariuomenės įžaidimą. Tačiau opozicionierius griežtai pareiškė, kad jis sutinka pasidaryti "karakiri", jeigu stenografiškai bus įrodyta jo kalte.

Po šio įvykio Hirota turėjo pasikalbėjimą su imperatorium ir nutarė paleisti Parlamentą. Japonijos politika atsidūrė krizėje, kurią išriš tiksliai nauji rinkimai.

Vokietija nenusileidžia dėl kolonijų.

Vokietijos Vyriausybė nesutiko dalyvauti Tautų Sąjungos žaliavos studijoje pabrėždama savo pretenzijas į ankstyvesnes kolonijas. Kadangi kolonijų graažinimui nesimato perspektyvų, tai Vokietija pradėjo derybas su Portugalija dėl Afrikos Angolos išnuomavimo 99 metams. Atrodo, kad šiuo reikalu jau susitarta. Vokietija užmokės Portugalijai du milijardus aukso markių ir pasižadės militariniškai paremti Portugalijos krašto apsaugos reikalus.

Portugalų kolonija Angola yra didesnė už pačią Vokietiją. Joje gyvena vos pusterčio milijono žmonių. Ji turtinga mineralais ir galimas žemės ūkis.

Be to, Vokietija, neatgaudama kitų kolonijų, neatsisako nuo veržimosi į Rusijos Ukrainą, kurioje numato savo industrijai pakankamai žaliavos. Bet dėl to kiltų su Sovietais, kuris galėtų išsiplėsti į pasaulinį karą.

Baisūs potvyniai Šiaurės Amerikoje

Jau kurį laiką prasidėję tropikalieji lietūs smarkiai pakėlė Ohio ir Missisipi upių vandenį, kuris išsiliejo gretimose slėnyse. Kadangi abiejų upių ilgumas siekia 3200 kilometrų, tai galima suprasti nelaimės didumą. Raudonojo Kryžiaus misija konstatavo, kad 150.000 žmonių yra pasilikę be pastogės. Nuostoliai sunku apskai-

tyti, bet jie siekia virš šimto milijonų dolerių. Kaikurie miestai taip užtvinę, kad tik stogai kyšo iš vandens. Daug žmonių ir gyvulių yra prigerusių. Suteikti kokią pagalbą gyviesiems taip pat sunku, nes vandens srovė labai stipri, kuri lengvai pagavusi laivus sudaužo juos į trobesius bei medžius.

Hirohito

Japonijos imperatorius, kurio ministerių kabinetas pergyvena krizę.

ARGENTINOJE

PAGYVEJO EKSPORTAS

Per vieną paskutinę savaitę iš Argentinos buvo išvežta 524.000 tonų grūdų. Tai rekordinis kiekis, kuris viršijo 1931 m. pasiektą savaitinį rekordą su 484.000 tonų. Nėr kito pasaulio krašto, iš kurio tiek būtų išvežama grūdų. Vienas iš stambiųjų grūdų eksporto kraštų — Kanada — vos per mėnesį pasiekia tokio kiekio.

Kalbama apie grūdų partijai išvežti buvo reikalinga 70 garlaivių. Galima įsivaizdinti koks buvo darbo judėjimas uoste per tą savaitę.

KREDITAS LAUKŲ KLUONAMS.

Banco de la Nación atsižūrėdamas kad daug javų ant laukų pagenda arba neprinoksta, nutarė atidaryti kreditą ūkininkams, kad jie statytų tam reikalui kluonus.

Paskolos duodama nuomininkams iki 2200 pezų, savininkams (didiesiems) iki 30.000. Gražinti reikia per penkerius metus su 5 nuoš.

PASKOLA KOLONISTAMS

Žemės ūkio ministerija atsižvelgdama į praeitų kolonistų nuostolius nuo sausros, paskyrė 6.693.807 pezus penkmetiniais paskolais. Ši paskola duodama pirkti sėklai.

NESUSTABDOMA ŠILKO KONTRABANDA

Šilko kontrabandos centru yra pasidaręs Urugvajus. Iš čia ji eina į Argentiną, Braziliją ir kitus kraštus. Daugiausiai šmugeliuoja ma Japonų šilkais.

Buenos Aires Prekybos ir Pramonės Rūmų apskaitymu per 1936 metus Argentinon prašmugeliuota 1.461.250 kilogramų šilko. Iš visos kontrabandos sugauta

IŠ ISPANIJOS PILIETINIO KARO

SMARKŲS MŪSAI PRIE MADRIDO

Gubernistai smarkiai užatakavo nacionalistų pozicijas Cerro de Angeles. Jiems buvo pasisekė net įsiveržti į pirmąsias apkasų linijas. Apsidžiaugę laimėjimu buvo pranešę visam pasauliui, kad jau Cerro de Angeles gubernistų rankose. Tačiau nacionalistai pradėjo smarkią kontrataką ir užėmė senąsias pozicijas.

Cerro de Angeles yra labai svarbus strateginis punktas. Dėl to raudonieji jį buvo pakrikštiję Cerro Rojo.

Pačiame Madride kasdieną ejo susirėmimai veikiant abiejų pusių artilerijai ir orlaiviams. Nacionalistai kaikur išlygino linijas, bet žymesnių laimėjimų nebuvo.

NACIONALISTAI BOMBARDUOJA MALAGĄ

Nacionalistų kariuomenė pasitātė netolimu uždaviniu paimti Malagos uostą ir miestą. Iš jurių pusės jis bombarduojamas karo laivų. Iš oro apmėtomas orlaivių bombomis. Iš sausumos žygiuoja 20.000 kariuomenės, kuri išlipo Estoponoj. Dabar ši kariuomenė

kovoja ties Marabella, 40 kilometrų nuo Malagos.

Gubernistai taip pat stiprinasi Malagoj, kurią jie nori paversti antru Madridu.

BASKŲ POLITIKA

Baskų nacionalistai kaskartą daugiau sutinka kliūčių savo politikai. Raudonieji, Sovietų Rusų stiprinami, darosi vis aktyvesni.

Baskų prezidentas Aguirre gyvena Carlton viešbuty. Savo sargybą jis sustiprino. Bet marksistai seka visus jo žingsnius.

Kunigų vedamos mokyklos pamažu uždaromos. Nacionalistų vadai Leizaola ir Jauregui numatydami komunistų išigalėjimą, patarė vienuoliams išsikraustyti iš Bilbao. Jie yra taip pat šalininkai susitaikinti su generolu Franko.

GUBERNISTŲ BOMBOS CEUTOJ.

Gubernistų orlaivis apmėtė bombomis Afrikos uostą Ceutą. Bombos krito ir sprogo pačiame uoste, kuriame dirbo daug darbininkų ir musulmonų maldininkai ruošėsi kelionėn į Meką. Nuo bombų sproginimo mirtinai buvo sužeista 36 gimo, jų tarpe keli vaikai.

Komunizmo pavojus Kinijoje

Dveiose Kinijos provincijose — Sen-Si ir Kan-Su — susidarė komunistinė kariuomenė, kuri grąšina centralinei Nankino Vyriausybei. Čiang-Kai-Sekas pasiuntė minėtųjų provincijų pasienį gerai apginkluotas kariuomenes, kuri turi atlaikyti komunistų veržimąsi.

Generolas Čiang-Suo-Liang, kuris buvo areštavęs Kinijos maršalą ir diktatorių Čiang-Kai-Seką, dabar laikosi lojaliai prie Nankino Vyriausybės, bet turėdamas ryšių su sukilusia raudonąja kariuomene, daro žygių sutaikinti abi puses.

Šiaurės Amerikos Jungtinėse Valstybėse

RUZVELTO POLITIKA

Ruzvelto politika žada būti ekonominio pobūdžio. Jis dės visas pastangas, kad pakelti ekonominę krašto būklę. Neužilgo bus pasirašyta 13 sutarčių su Pietų Amerikos valstybėmis, tarp jų ir su Argentina sanitarinės sutartys.

ŠALČIAI KALIFORNIJOJ.

Šilčiausiame š. A. Suv. Valstijų krašte Kalifornijoje užėjo šalčiai. Iškrito net sniegas, kurio gyvenytojai nebuvo matę nuo 1882 metų. Šalčiai smarkiai pakenkė vaismedžiams. Nuostolių apskaitoma 112 milijonų dolerių.

TEBESTREIKUOJA "GENERAL MOTORS".

Generals Motors kompanijos 150.000 darbininkų tebestreikuoja. Darbo inspektoriaus pastangos neuėjo veltui. Darbininkai laikosi savo reikalavimų ir turi užėmę dirbtuves. Manoma, kad šis streikas nesibaigs be Valstybės prezidento tarpininkavimo.

RUZVELTO PRIESAICA

Ruzveltas apimdamas antrą kartą prezidentavimą padarė priesaiką prie senos biblijos, kurią jis laiko kaip didžiausią turtą. Ši biblija esanti jo protėvių atvežta iš Olandijos ir spausdinta pirmomis Gutenbergo raidėmis.

buvo tiksliai 18.537 kilg. Iš šios kontrabandos apskaitoma, kad Valstybė turėjo per 15 milijonų pezų maito nuostolių. Taip pat apskaitoma, kad Ar-

gentinos pramonė drauge su maitais iš visokių kontrabandos prekių nustoja apie 100 milijonų pezų.

PASIRUOŠIMAS VASARIO 16 DIENOS IŠKILMĖMS

Argentinos Lietuvių Katalikų Federacija sparčiai ruošiasi prie Vasario 16 d. iškilmių. Paminėjimas turės išeiti turiningas ir iškilmingas. Kasmet katalikiškos organizacijos pasižymėjo gražiu ir kultūringu paminėjimu, kuris kėlė lietuvių išeivio ir Tėvynės vardą. Iš užsibrėžtosios programos, kuri telpa šiame numery matyti, kad Vasario 16 paminėjimas prašoks ankstyvesnius tolygius paminėjimus.

Paminėjimas vispusiai apima lietuviškus jausmus. Jis gražiai surištas su bažnyčia, per kurią religiniu būdu sustiprinamas patriotiškumas ir cementuojama tautos nepriklausomybė. Sutikę maloniai dalyvauti šiose iškilmėse aukštieji Bažnyčios hierarchai, kaip Buenos Aires vyskupas, Apaštališkojo Sosto Nuncijus, mums yra laidas, kad bažnytinis paminėjimas išeis didingas ir naudingas.

Piliietinis paminėjimas didžiojo Buenos Aires dienraščio salone "LA RAZON" taip pat dvigubai iškels jo reikšmę. Parinkta kultūringa programa, prisidės prie tautiškumo gaivinimo. Vietos gi spauda, kuri maloniai mums sutinka kelintą jau kartą užleisti savo patalpas, kaip visados gyvai atsilieps apie paminėjimą ir iškels lietuvių tautos vardą. O gi esame maža tauta ir stipna išeivija: kiekviena stipresniųjų parama mums reikalinga ir brangintina.

Radio valanda bus panaudota dar platesniam lietuvių vardui išgarsinti. Tai yra šių modernių laikų galingiausia propagandos priemonė. O mums reikia išsiviešinti, kad visas Argentinos kraštas ir kiti Pietų Amerikos kraštai užgirstų mūsų kultūringą ir meniską žodį, kad suzinotų mūsų širdžių džiaugsmą bei nepriklausomos Lietuvos ir aimaną bei pagrobtosios sostinės — Viena.

Užsukite Vasario 16 d. 23 val. savo radio aparatą L S R 3 Radio Prieto stoties bangoms.

Be šios trejos programos, kuri bus atlikta Buenos Aires Vasario 14 ir 16 d., provincijos veikliausis ALKF narys - Berisso "Mindaugo" dr. ja atskirai ruošiasi tokiame pat paminėjimui vas. 20 d. Ukrainiečių sal. Mindaugiečių kultūrinės jėgos išmeginos: savo gerai išsiviešintu chorą ir įgudusiais vaidintojais sudarys meniškos vertės programą. Bet mindaugiečiai, rivalizuodami su buenosariškiais, vieton neprieinamo jiems radio, išleidžia atskirą vienkartinį Vasario 16 d. leidinį. Tuo būdu Berisso "Mindaugo" dr. jos paminėjimas tikrai išeis gražus padvygubindamas ALKF ruošiamas Nepriklausomybės iškilmes.

Rosarijos ALKF narys — L. Katalikų Sąjungą gautomis žiniomis, taip pat ruošiasi gražiai paminėti Vasario 16 d. Ten numatoma suruošti iškilmes vasario 21 d. su pamaldomis ir susirinkimu airių San Patricio bažnyčioje ir salione (c. Salta 2639).

Urugvajaus L. Katalikų Centras, kuris su ALKF palaiko artimiausius ryšius ir savo organu turi tą patį "Švyturį", nepasieks be iškilmingo Nepriklausomybės paminėjimo. Jis veikliausiai bus suruoštas vasario 28 d. su bažnytine ir gražia pilietine programa.

Prietelingos ALKF tautiškos organizacijos, kaip A. L. Tautininkų Sąjunga, Buv. L. K. Karių Sąjunga, Vaduoti Sąjunga, su savais skyriais, aktyviai prisidės prie paminėjimo ir bendrose iškilmėse tars savo žodį.

Visi išanksto sutvarkykime savo laiką, kad butumėm laisvi ir galėtumėm dalyvauti visose Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo iškilmėse.

Argentinoje

PAKĖLĖ ALGAS POLICIJAI

Pagerėjusi ekonominė krašto padėtis leido pakelti algas policijai. Vyriausybės tuo reikalu projektas tapo kongreso patvirtintas. Dabar policijos šefas gaus 2000 men. algos, generalinis inspektorius 1700, — komisaras-inspektorius 1400, — regiono inspektorius 1200, — generalinis sekretorius 1200, — komisaras 900, — ko misaro pad. 650, — oficialas 450, — komisaro sekretorius 325, — tardymo agentas 300, — paprastas policiantas 210. — Policijos gydytojams, vaistininkams, kalėjimų vartininkams, siuvėjams, kirpėjams ir k. bus mokama nuo 800 iki 190. —

CENTRALINIO VALSTYBES BANKO PELNAS

Centralinis Valstybės Bankas turi kapitalo 2 milijardų 86 milijonus 905.347 pezus. 1936 metų apyvarton ėjo 18 milijonų 746.881 pezas, iš kurio gauta gryno pelno 6 milijonai 172 pezu. Tatai sudaro 30 nuoš.

JAU RUOŠIAMAS 1937 METŲ BIUDŽETAS

Neseniai Kongresas priėmė 1937 metų biudžtą, bet jau ruošiamas projektas 1938 metams. Numatoma padidinti 100 milijonų pezu. Taigi visas biudžetas perviršys milijardą pezu. Projektas svai styti bus atiduotas antroji gegužės pusėj.

PERSKRIDO ATLANTA

Šeštadienį, Buenos Aires atskrido prancūzė lakūnė Maryse Bastie, kuri perskrido šiaurės Atlantą iš Dakar į Natal, per dvyliką valandų ir penkias minutes, sumušė pasaulinį rekordą, kurį iki šiol turėjo Jean Batten. Tiek Rio de Janeiro, tiek Buenos Aires, šiai drąsiai lakūnei pagerbti suruošta daugybė parengimų.

4 PLEŠIKAI PAGROBĖ VAIKĄ POLICININKĄ IR JAUNUOLĄ

Penktadienį, Kordobos mieste 22 valandą, vienas automobilis lengvai sužalojo per gatvę ėjusį 11 metų vaiką. Netoli ėjęs sargy

AKIS PRIPYLĖ PELENŲ IR APIPLĖŠĖ

Kalėdų antros dienos naktį kauliškis Matas R. ėjo Mimkauskio gatve. Čia jį susitikusi moteris užkalbino ir kvietė su ja „užeiti“. R. sutiko ir ėjo į jos butą. Kiek paėjus sutiko nepažįstamą vyrą, kuris puolė prie Mato R., žėrė į akis ir burną pelenų ir parvertęs kartu su moterimi iškraustė jo kišenes, paėmė pinigus ir pabėgo. Policija aiškina užpuolikus.

RYSIAMS LAIVAIS PAJŪRYJE PALAIKYTI STATYS DU RADIO SVYTURIUS

Pašto valdybos radio švyturiams pirkti konkursas, turėjęs įvykti gruodžio 29 d., nukeltas į 1937 m. sausio 15 d. Visos kitos konkurso sąlygos paliktos tos pačios. Be jau esančių pajūryje paprastų švyturių, bus pastatyti du radio švyturiai ryšiams su plaukiančiais jūroje laivais palaikyti.

PIRMĄ IR ANTRĄ KALĖDŲ DIENĄ DIDŽIAUSIA DABOKLĖ KAUNE BUVO TUŠČIA

Paprastai per didesnes šventes ar iškilmes viena didžiausių Kauno policijos daboklė susilaukia daug „klientų“. Net darbo dienomis ten „atvyksta“ po 3 — 8 įsilinksminę žmonelias. Tačiau šiemet būta išimties. Pirmąją ir antrąją Kalėdų dieną Kauno centre —Laisvės alėjoje, Maironio, Daukanto, Mickevičiaus, Vytauto pr., Kęstučio ir kitose gatvėse buvo tikrai ramu. Tose gatvėse budintys policininkams neteko rašyti protokolų, o daboklė tas dienas buvo tuščia. Vienas senas policijos tarnautojas pasakojo, kad jau seniai nebuvo tokių metų, kad daboklė būtų per Kalėdas tuščia.

MODERNIŠKOS JAUJOS

Šiais metais visame apskrityje įrenkta 10 naujų patobulintų jaujų linams džiauti ir minti. Jaujos pastatytos pagal Ž. Ū. Rūmų duotus projektus ir su Rūmų pašalpom iki 1.900 lt. kiekvienai jaujai Moderniškos jaujos bei linamynės pastatymas kainavo apie 4.000 lt. Ūkininkai naujoviškom jaujom labai patenkinti.

bą vyresnysis policininkas, įsakė automobilyje važiuosiems vyrams sužeistąjį nugabenti ligoninėn, ir pakėlęs vaiką įlipo į automobilį. Bet štai, automobilis pasileido važiuoti dideliu greičiu, ir nuste bęs policininkas tapo nuginkluotas.

Kiek pavažiavus, plėšikai privertė policininką, kad sustabdytų pro šalį važiuosį automobilį, kuriame važiavo vienas gydytojas ir jauna mergina. Tada plėšikai persėdo į šį automobilį, ir tęsė toliau savo kelionę. Vėliau, gydytoją privertė išlipti ir pasakė, kad jeigu nori išliuosuoti drauge važiuosią jaunuolę, turės sumokėti 10.000 pezu jų nurodytoje vietoje.

Plėšikai lokalizuoti, policija prižiūri visus, apylinkės keliais važiuojančius.

Paleistasis gydytojas tvirtina, kad plėšikams persėdant į jo automobilį, jie taip pat perkraustė ir avo ginklus, kurių tarpe buvo ke rankiniai kulksvaidžiai, vienas autuvas winchester ir daugybė šovinių.

Visos pastangos suimti plėšikus, dar nedavė jokio rezultato.

VOKIŠKUS LAIKRAŠČIUS BRUKA NEMOKAMAI

Dar nė vienais metais Pagėgių apskrityje nebuvo taip smarkiai brukama vokiškoji literatūra gyventojams, kaip dabar. Vienas „Lietuvos Keleivio“ skaitytojas, paklaustas apie prenumeratos pratešimą sekantiems metams, pasake, kad jis jau 11 metų skaitas „Lietuvos Keleivį“ ir nenorejo su juo skirtis, bet štai prieš kelias dienas atėjo vokiškos spaudos agentas ir jam užsakęs nemokamai „Lietuvizską Zeitungą“. O jo kaimynas jau treji metai skaito „Dampfbootą“, nė cento už jį nemokedamas. Pasiteiravus pas jo kaimyną tikrai buvo įsitikinta, kad tas žmogus už spaudą nemoka.

Matomas nusistatymas tuo būdu visus „Lietuvos Keleivio“ skaitytojus atitraukti.

VAIKŲ „EKSKURSIJA“ KAUNO FORTUOSE

Kalėdų antrąją dieną keturi vaikai: Bagdanavičius. Pūras Žebrauskas ir Balsevičius sumanė padaryti ekskursiją į pirmąjį ir antrąjį Kauno fortą, smulkiai ištirti jų tamsius požemius. Vaikai pasiėmė degtukus, žvakigalį ir atėjo prie fortų. Nusiziūrėję vieną po žeminį koridorį, visi sulindo — taip ir prasidėjo „ekskursija“. Braukydami degtukus vaikai nuėjo gana toli. Tačiau ėvakigalis nuo skersvėjo sutirpo ir degtukai pasibaigė. „Drąsuoliai“ pasiliko tam sumoje apie valandą laiko, ieškodami išėjimo. Pabūgę, kad išėjimo nerasia, pradėjo verksti. Vaikų riksmą išgirdo praeiviai, kurie įlindę į tamsų koridorių juos išvedė į lauką. Čia pat atvykęs vieno

vaiko tėvas savo sūnui už tokią nepaprastą „ekskursiją“ išpylė kailį.

INTENSINGAI RUOŠIAMASI NAUJŲ PLENTŲ IR TILTŲ STATYBAI

Ministerių Kabinetas leido Susisiekimo Ministerijai vykdyti vėl dvi naujas statybas kreditavimo būdu, būtent:

- 1) 5.570.000 lt. pabaigti žemaičių plentui — nuo Kryžkalnio ligi Vižaičių — apie 85 km. ilgio ir
- 2) 1.090.000 lt. pastatyti gelžbetoniniam tiltui per Nemuną ties Prienais.

Žemaičių plento ruožas Babtai — Raseiniai šiuo metu intensyviai statomas; Kaunas — Babtų ir Raseinių — Kryžkalnių ruožai jau eksplotuojami. Pavasarį bus pradėtas statyti ir naujas ruožas nuo Kryžkalnio iki Vižaičių, kuris eis pro Kaltinėjus, Laukuva, Rietavą, Andrijavą, Vėžaičius ir Gargždus. Statybos darbai bus pradėti 1937 m. anksti pavasarį ir iškart bus vykdomi 85 km. ilgio ruože. Statyba norima pabaigti su tokiu išskaičiavimu, kad 1938 m. rudenį plentas būtų galima atidaryti judėjimui, o 1939 m. visu žemaičių plentu eitų pilnas tiesioginis susisiekimas tarp Kauno ir Klaipėdos. Pastatius šį plentą, žemaitija bus sujungta su laikinąja sostine Kaunu ir visa Lietuva su mūsų jūros uostu Klaipėda. Tas, be abejo, turės didelės įtakos žemaičių krašto ūkiškam ir kultūriškam kilmui.

1939 m. pradžioje galutinai bus sutvarkytas ir Kauno — Klaipėdos auto susisiekimas. Tam tikslui jau dabar daromi žygiai pastatyti naujai autobusų stotiai Klaipėdoje.

PIRM VISO! Patenkinti Klientą!

Paskutiniu laiku žymiai padidėjo mūsų klientų skaičius ir iš daugelio jų kasdieną gauname padėkos laiškus už PIGUGREITĄ ir UŽTIKRINTĄ tarnavimą išpildant mums pavestas jų bankines operacijas.

Štai yra mūsų didžiausias pasitenkinimas

nes PIRM VISO PATENKINTI KLIJENTAI savo reikaluose su mumis įrodo, kad patarnauti Tamstai kaip Tamsta to nori ir esi vertas.

NĖRA NIEKO GERESNIO kaip

LIETUVIŲ SKYRIUS

BANCO HOLANDÉS UNIDO

SUKURSAL BUENOS AIRES

Central:
CANGALLO 360.

Agencia:
CORRIENTES 1900

PINIGŲ PERSIUNTIMAS — TAUPOMOJI KASA
LAIVAKORTĖS — Laiškų Saugojimas ir Persiuntimas

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

JONAS UNDZENAS

Banco Holandes valdininkas, 37 metų amžiaus, netikėtai pasimirė po sunkios operacijos sausio 27 d. Palaidotas sausio 28 d. Čakaritos kapinėse tikybinės apeigas atlikus kolonijos kapelionui kun. J. Janilioniui, dalyvaujant Lietuvos ir Latvijos Pasiuntinybės personalui, Banko bendradarbiams ir skaitlingai susirinkusiems draugams bei pažistamiems.

TELSISI VIESPATIES RAMYBĖJE!

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Šį sekmadienį, sausio 31 d. pasimins bus, kaip visados, Santa Lucía bažnyčioje 11 val. 45 min.

Isidėmėtinės dienos

Vasario mėn.: 10 d. Pelenė; 14 d. Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Santa Lucía bažnyčioje ir „La Razon“ salione; 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės diena. Lietuviška valanda per radio LSR 3 Radio Prieto - 23 val.

SV. KAZIMIERO BENDRUOMENĖS LOTERIJA

„Rifos“ organizavimo nepatyrimas ir kitos kliūtys neleido ją baigti pažymėtu laiku. Bet padėtosios pastangos nemažai pamokino. Svarbiausią kliūtį buvo sudarę naujojo „rifo“ įstatymo reikalavimai, kuriais einant reikėjo premijų nejudamas turtas hipotekuoti ir judomas, su apmokėtomis sąskaitomis, pristatyti Policijos Šefo žinion. Bendruomenės organi-

zacija pavyko visa tai sutvarkyti ir iš naujo paleisti „rifą“ viešai po visą Argentinos respubliką pardavinėti.

Teko padaryti ir nauja bilietų laida: patogesnė ir gražesnė. Tačiau senieji išparduoti bilietai pasilieka galioj. Jų nereikia keisti, nes išpirtieji numeriai nebus leidžiami apyvartoj.

Pertvarkyta tapo ir administracija, kurios dabar priešaky atsisotjo nenuilstamas B - yės darbuotojas, čigimis, p. Z. Juknevičius. Visos pajamos bus tiesioginė Valdybos kontrolėje. Bus prisilaikyta didžiausio taupumo, kad daugiau pasiliktų pelno siekiamam tikslui.

Kviečiami paremti šią labdarinę „rifą“ visi lietuviškojo veikimo prieteliai. Kurie dar neturite, įsigiję bilietų, pasirūpinkite nusipirkti. Padėkite ir išplatinti savųjų draugų tarpe.

„Rifos“ lošimas neatidedamas: jis įvyks š. m. gegužės 3 d.

Berisso Lietuviai

MINDAUGIEČIŲ ŽINIAI

„Mindaugo“ draugijos valdyba prašo visų narių isidėmėti žemiau nurodytas taisykles, kad išvengus kokių nors nemalonumų ar įtarimų dėl pašalpų išmokėjimo: mėti žemiau paduodamas ligonių lankymo komisijos narių ir vaistinės narys turi isidėmėti antraštas, kad reikalui esant galėtų kreiptis į artymiausių įgaliotinių:

Ligonių lankymo komisijos narių antraštai:

1. Julius Jakubka, c. Montevideo 1555
2. Tofilijus Šlapšys, c. Perseverancia 4612
3. Povilas Rožanskas, c. Napoles 4260
4. Pranas Kisieliū, c. Rio de Janeiro 4764

Vaistinės:

1. „Berisso“, Montevideo 899,
2. „Del Inca“, Rio de Janeiro 4764,
3. „Paris“, Montevideo 400

2) Susirgęs narys turi pranešti vienam ligonių komisijos nariui vienos paros bėgyje, kad ligonių komisijos narys galėtų užprotokuluoti ligonio susirgimo datą, ir įteiktų draugijos vaistinės knygelę sergančiam.

3) Sergantis narys vaistus turi imti tik aukščiau nurodytose vaistinėse su draugijos knygele, kurią, pareikalavus, įteikia ligonių komisijos nariui.

SUSIRINKIMAS

„Mindaugo“ draugijos visuotinis narių susirinkimas kviečiamas vasario mėnesio 7 dieną, devintą valandą ryto, prez. „A. Smetono“ vardo pradžios mokyklos bute. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Valdyba.

ARGENTINŲ. ARGENTINOS KARO LAIVYNO MANEVRAI

Šiuo laiku manevruojanti jūros eskvadra, šį antradienį pasiekė Čilės uostą Valparaiso. Argentinos karo laivų įguloms sutikti ir priimti, suruoštos didelės iškilmės ir įvairios pramogos.

PORTUGALIJŲ.

TERORISTINIŲ VEIKSMŲ Lisabonoj sprogo kelios bombos, kurios buvo padėtos švietimo ministerijos, Ispanijos Pasiuntinybės rūmuose ir Radio stoty. Žmonių aukų nebuvo, bet medžiaginiai nuostoliai dideli.

Manoma, kad tai komunistų darbas.

URUGVAJAUS LIETUVIAI

Mokyklos buto krizė

Dr. Basanavičiaus mokykla pergyvena dvejopą buto krizę. Pats namas aplūžęs, kad net gailu jį pažiūrėti. Lubos ir sienos nuvarėjusios nuo lietaus. Niekas nesiūpina jų remontu. Kadangi lietuviškai mokyklai reikia išlaikyti konkurenciją su vietinėmis, tai suprantama, kad prie tokio buto sąlygų nelengva tатаi pasiekti. Visai greta yra vietinių mokykla: dviejų akštų mūras su didžiule aikšte. Prieš ją mūsoji atrodo tikras laužas.

Bet dar didesnė bėda, kad ir iš šito aplūžusio buto žadama mokykla išmesti. Savininkė jau kelintas mėnuo negauna nuomos ir stačiai ultimatyviai grąšina išmesti. O

tu tarp mokykloj yra prieglaudą keleto biednų vaikų.

Vargas esą ir mokytojams, kurie taip pat negauna algų ir priversti galvoti apie naujo darbo susiradimą.

NEPRIKLAUSOMYBES

PAMINĖJIMAS

Urugvajaus L. Katalikų Sąjunga pradėjo ruošti Vasario 16 d. paminėjimui. Žada kviesti bažnytinės pamaldoms kapelioną iš Argentinos. Pilietinis paminėjimas turės įvykti vienoj iš Cerro salijų arba lietuviškoj mokykloj.

Paminėjimo diena dar nenustatyta, nes nežinia kaip galės sutvarkyti savo atvažiavimo laiką kapelionas iš Argentinos.

Kordobos Lietuviai

ROSARIO LIETUVIAI

Pasiruošimas prie Nepriklausomybės šventės.

Mums Rosarijos lietuviams lengvos sąlygos tinkamai pasiruošti prie Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo. Bet šiais metais yra daromos rimtos pastangos. Inicijavos yra pasiėmusi Rosarijos Lietuvių Katalikų Sąjunga. Šiam gražiam tautiškam darbui pritaria ir kitos tautiškos organizacijos.

Kviečiamas kolonijos kapelionas kun. J. Janilionis, kad atsilankytų vasario 21 d. ir atliktų atatinamas pamaldas. Paskui žada būti platus susirinkimas su pro grama. Visos iškilmės eis aiurių San Patricio bažnytelėj ir salione. vieta labai graži: su erdviu

sodu, be to, dar pačiame miesto centre, c. Salta 2639.

VILLA DIEGO LIETUVIAI

Atokiame Rosarijos priemies-ty Villa Diego yra susispietusių keleta lietuviškų šeimų. Kuone visi gelžkeličiai. Kaikurie jau į pensiją išėjo. „Svyturio“ geras prietelis ir nuo jo pirmųjų dienų skaitytojas p. Miliauskas taip pat išėjo į pensiją. Jo vienas sūnus senai pastojų jūrininku.

Villa Diegoj yra organizacinio veikimo, tik gailu, kad čia daugiausia puskomunistinis elementas veikia. Bet paskutinuoju laiku pradėjo ataušti kraštutiniai. Pamatė, kad bolševikavimas veda prie šeimų įrimo ir aplamai tautiškam veikimui nieko gero neduoda.

Žemės drebėjimai Lietuvoje

Ką pasakoja apie tai senuolių legendos.

Žiemų vakarus nuo Biržų priemiesčiu tęsiasi neaprepiamos lygumos. Tai išgastingas žemės drebėjimų laukas. Gyventojai pasakoja, po juo esant erdvės tuštumą, kurios ilgis siekia net 4 milias. Išgastingoje lygumoje nieko nepaprasta, nepastebama: laukai, sodybos, kai kur miškai, gojai. Viršutinį žemės sluoksnį sudaro juodžemis, molis ir vietomis žviras. Biržų apylinkėse eina iš lūpų ir lūpas įvairiausios pasakos apie nelaimingus žemės drebėjimus, nuo kurių sugriūdavusios pilys, bažnyčios ir miestai.

FOTO

BERMAN

Nueva York y

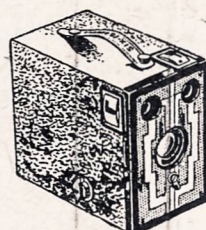
Valparaiso,

Berisso, F.C.S.

Daro specialias fotografijas skerdyklų karnetas

RESTORANAS „EUROPA“

Kazio Česnausko. Giribone 768 Pineyro. Skanūs lietuviški ir europietiški valgiai.

CLINICA DENTAL - "SANTA LUCIA"

Centros Calle 39 Nr. 193 - LA PLATA - U. T. 4648-Rocha

Pranešam mūsų gerbiams klientams ir visuomenėi, kad klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig virš nurodyto adreso.

Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir įvairios burnos ligos.

Priima: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną. Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisse Calle MONTEVIDEO 861 - SKYRIUS BERISSO F. C. S. Tarp Callao ir Guayaquil

Lietuviška Dantu Klinika

CLINICA DENTAL PAVON

Dantų Gydytojas ir Direktorius

N. Krukauskas

Aukso dantys ir koronos 22 karatų nuo \$ 10. Balti dantys nuo \$ 4. Plombos nuo \$ 3

Traukiami dantys be skausmo veltui jei daromi nauji dantys. Priimama kásdiena nuo 2 iki 8 val. vak.

Pavón 488 U. T. 22 - 9395 Avellaneda (Prieš Avellanedos stotį)

MOTERU SKYRIUS

SUPRASK KUDIKI

Nuo pat gimimo dienos kūdikis pradeda taikytis prie gyvenimo reikalavimų. O žindančio mūnimas, pav. jau didelis pervirsmas jo santykiuose su gyvenimo reikalavimų tenkinimu. Ištraukimas į šeimos gyvenimą ir tvarką, kurią vaikas turi pildyti, verčia jį atsisakyti nuo daugelio savo norų ir geismų. Jis turi pratintis likti vienas, nors iš pradžių ir labai nenori. Mat, kai kūdikis prisiriša prie motinos, tai jai pasitraukiant mano, kad ji niekad nebegrįšianti. Sunku nuo kūdikio atsiskirti atskalbėjimas. Jis tai pastebi ir darosi nepatenkintas. Trejų metų vaikas siekia savo valingų tikslų, todėl dažnai ir aštriai susikerta su kitų asmenų siekimais. Jis susiduria su neišvengiamais tikrovės reiškiniais. Ima spyriautis ir darosi atkaklus. Tačiau per tokius

susidūrimus jis pradeda suprasti aplinkos neišvengiamų reikalavimų kietumą ir pamažu su jais susitaiko. Jei tėvai supranta kūdikio būvį ir jo valingus siekimus, tai tas tik palengvina jiems auklėjimo sunkumus, bet visai jų šiuo laiku išvengti negalima. Jei auklėtojai labai lanksčiai tenkina šio laiko kūdikio inorius, tai jis neįpranta savo laiku nugalėti gyvenimo sunkumus ir vėliau tenka tai pasiekti dar už didesnę kainą. Kūdikio įsivaizdavimai labai gyvi, jis nesugeba vaizduotės padarinių atskirti nuo tikrovės, juos suplaka, todėl nereikia kūdikio kaltinti, esą, jis meluoja. Čia blogos valios nėra. O vis dėlto reikia pratinti, kad vaikas suvoktų tikrovę ir skirtų ją nuo vaizduotės padarinių.

Iš „Motinos ir Vaiko“

E. P-nė

Kiekvienas darbas savo laiku

—Einam į kiną, Onute?
—Ne. Pasiliksiu namie. Neturiu ko apsilvilti.

Kaip pikta atsisakyti nuo ėjimo į kiną vien dėl to, kad kojines reikalauja suadymo ar suknelės prosijimo.

Kiekviena mergaitė, kuri dirba, aišku, neturi tam per daugiausiai rą naktų, jei dieną nėra laiko, pa laiko, bet visgi, reiktų tvirtai pdirbėti paliekant viską tvarkoj.

Ką pastebėjus, neatidėliuojant sutaisyti. Pavizdžiui: niekuomet negalima mautis kojinių jei nors viena akutė yra pasileidus, nes maunantis dar daugiau pasileis ir bus daug darbo jas suadyti.

Visuomet reikia turėti nors dvi poras kojinių, ir vienoms įplyšus mautis kitas, gi pirmąsias atliekamu liuoslaikiu sutaisyti.

Dėmes, nors ir mažiausios būty reikia kuo greičiausiai išvalyti, nes įsisenėjus, jų išėmimas pasidaro daug sunkesnis.

Be to, nustatyti kokią savaitęje dieną, kurioje peržiūrėti visus nešiotus rūbus, pertikrinti ir sutaisyti.

Gi mazgojimo dieną, geriausiai, anksčiau atskėlus užmerkti sumuilyjus rūbus. Po pusryčių liks tik truputį patrinti, perskaluoti ir baigta.

Prosimumui nereikalinga daug laiko. Tik atsimekinti laiku užkurti prosą, kad išvengus nereikalingo laukimo.

SKUTANT bulves kad nepaliktu juodos rankos reikia ištepti alyva ar taukais.

Ká mano vyras apie mergaites

DUODAME VIETOS VYRAMS IŠSIREIKŠTI, DEL MOTERS GRAKSTUMO. ŠTAI VIENAS LAISKAS:

Tas tiesa, kad mes vyrai kreipiame jam apie gražias mergaites, grakščias - švarias ir išsilaikančias savo vietoje, bet mes norime tik tokiom mergaitėm reikšti pagarbos ir ją rinktis savo gyvenimo drauge kurios nėra dirbtinos.

Grožio troškimas mergaitei yra prigimtas ir aš jo nepeikiu, tik visą bėda, kad mažai kas turi tą tikrąjį grožio supratimą. Grožis kaip ir kiti paviršutiniai dalykai, tik tuomet įgauna tikrą vertę, kada jį puošia meilės, pamaldumo, nekaltybės bei pasiaukojimo dorybės. Be šių išvardintų dorybių mergaitę laiku gražiai parėdyta lėle, į kurias mes kreipiam mažą dėmesio.

Kas link dėl grakštumo, reikia pasisakyti, jog mums geriau patinka tos, kurios vaikšto laisvai, be jokio varžymosi, nes tame aš matau tikrąjį mergaitės grakštumą, o ne prieš veidrodį išmuktą dirbtinumą bei varžymosi.

Taip pat mes vyrai kreipiame daug dėmesio į mergaitės švarumą ir pripažįstam tikrą švarumą, o ne tokį kaip veido ištepimas visokiais dažais, antakių išrovimas, nagų nulakavimas...

Švaria laikau tokias, kurių plaukai gražiai sušukuoti, veidas ir rankos švarios, nagai nupiaustyti, panagės švarios, o ne kurių nagai ilgi ir po panagėm gėdulas visokių nešvarumų daugybė. Taip pat mums svarbu jas matyti švarias ir namuose, kambarius ir virtuves švarutėles, bei visa kas savo vietoje.

Švariais kasdieniniais rūbais, sušukuotais, nepašiuosiais, plaukais, mikliai vaikščiojančias, nesusiraukusias. Į tokias ir žiūrim mes kaip į būsimas moteris, o visos kitos pašiotos, dažytos, lakuotos ir prieš veidrodį mokinančios vaikščioti yra lyg trumpai žydnčios gėlės, kurios vėjui papūtus nuvysta. Tokios mergaitės palieka vyrams sunkus gyvenimo kryžius.

Vyras.

Piktoji Dilgė

Paguoda

—Nenaujink savo skausmo, brangioji. Ką tau pagelbės jei tik apie tai bemanysi?

—Niekio; tą aš gerai žinau, bet kitaip negaliu. Kada paliečiu savo sielos žaizdą, atsinaujina mano skausmas; gi kuomet skausmas susilieja su prisiminimais tuomet jaučiu skaudų palengvinimą.

—Tu, Saulytė, seki senojo chirurgo pavizdžiu, kuris, norėdamas ligoniui palengvinti esamą skausmą, suteikdavo kitą. Bet tas nieko negalbės.

—Žinau, Rūtele; bet man trūk-

sta jėgų kitaip laikytis!

—Tavo žaizda yra nauja; palik ją ramybėje.

Prąėjus kiek laiko ji visai kitaip atrodys, nes liūdėdama nieko sau nepagelbėsi: reikalinga pačiai ramintis. Tik ką pradėjusi gyventi — skaitaisi žuvusi.

—Tavo tiesa, Rūtele; bet smūgis, kuris pataikė į jautriausią mano širdies dalį, yra per daug skaudus. Aš jaučiu... aš jaučiu, kad mano širdyje atsivėrė skaudai žaizda, kuri...

—Nusiramink, Saulyt, laikas užgydys šią žaizdą.

MIELOJI DRAUGE!

Kuomet girdžiu tavo vyrą tau ką storžieviškai įsakant ar įžeidžiant, galvoju, jog jie nesupranta ir neįvertina tavo nervų jautrumą, kuriuos be reikalo žeidžia.

Tavo širdis, tavo protas, tavo jautrumas, visa tai kartu, kas sudaro tavo pilną, moterišką "aš", yra lyg jautri, brangaus laikrodžio mašina.

Gi jie elgiasi su tavim lyg su tais senais bei pigiais laikrodžiais, kuriuos juo daugiau daužai juo geriau eina.

Girdėjau įžeidžiant bei šaukiant ant tavęs kad: "geriau išmankštinius", nes nežino kaip reikia su tavim elgtis. Kaip mažas plaukelis pasitaikęs tarp brangaus laikrodžio mašinėlės, gali jį sustabdyti, taip žiauriai pasakytas žodis gali pakeisti ar sustabdyti tavo širdies plakimą.

Gi jie pasilieka labai patenkinanti: pasielgė „vyriškai“.

Ir niekuomet nesupras, kad tas žodis ar gestas, tiek blogo yra tau padaręs.

Jonė

NAUDINGI PATARIMAI

KAD BLYNAI neprisigertų daug alyvos ar taukų, reikia įpilti truputį uksuso.

ŽUVYS jei šviežios, būna švarių akių.

PERSŪDŽIUS sriubą, galima įdėti truputį cukraus ir duoti stalan.

—O mano dingusios svajonės? žuvusi viltis? Kas sugrąžins man dvasines jėgas mano nekaltas vaikštas svajones, kuriose visas gyvenimas rodėsi lyg kvapniomis gėlėmis bežidįs? Aš ištėkėjau, tu gerai žinai, įsimylėjusi į savo vyrą ligi kvailystės. Mano pasitikėjimas juomi buvo panašus į akląją meilę, be abejojimo, kuri šiandiena jojo nužudyta... Jojo paties!... Ir nieks neįstengs manę bepaguosti!...

K. AUGLIS

BIRUTE

— Tai tave ponas ir naktimis lanko?
— Žinoma. Ir kas tokio Čia — taip priimta.
— Kaip tu ir nuodėmės nebijai?
— Kokios nuodėmės? Tu matyt dar į dievus tiki?
— Taip. Mudu su Antanu laikomes tėvų papročių ir tikime Dievą.
— E — e. Tai jus esate atsilikę nuo gyvenimo. Turbūt niekur nesilankote, kad nieko nežinote. Juk visur vyrai prakalbas sako, paskaitas skaito ir laikraščiai rašo, kad jokio Dievo nėra. Iš pradžių ir aš abejočiau, bet neiškentusi ėmiau ir paklausiau pono.

— Na, ir ką jis pasakė?
— Nusijuokė. Girdi, sako, žmonių išmisas, kuris tinka žvėrėliams baidyti. Nuo to laiko man tarytum akmuo nuo širdies nukrito. Pasidarė taip ramu, lengva ir aišku. O ponas mokyta, jis viską žino. Juzė stydžiai ir keistai į ją pažiūrėjo ir nieko neatsakydama, nukreipė kalbą kiton pusėn.

— Na, o šiaip, ar daug kavalielių turi?
— Kokių kavalielių, ar iš lietuvių?
— Na kad ir iš lietuvių?
— Nei vieno. Ir niekad neturėsiu ne tik iš lietuvių, bet ir apsimai europiečių. Man jie visi nepatinka. Jeigu tekėsiu, tai tik tai už argentiniečio. Man jie daug geriau patinka: ir jų kalba, ir būdas ir papročiai. Teisybę meilinosi prie manęs Juozas. Nors aš jį trumpai pažįstu, bet, rodos, vyras teisingas ir sumanus. Jis sakėsi tave pažįstas, net tuo, se pačiuose namuose gyvenas. Jam vakar įdaviau savo banko knygutę ir 500 pezu, kad padėtų bankan mano vardu.

— Ar Juozui įdavei — tarytum nesupratusi paklause Juzė.
— Taip, Juozui. O kodėl taip žingėdžiai klausi?
— Nagi jis, vakar naktį, prisiviliojęs svetimą žmoną, pabėgo.
— Kaip pabėgo? Kur pabėgo?
— Kas gali žinoti kur pabėgo. Gyveno šeimyna. Vyras dirbo "frigorifike". Jau turėjo susitaupę 1000 pezu. O Juozas nuolatos būdamas be darbo, lindo, gretinosis prie b-bos ir toji pačiupusi visus vyro pinigų ir dar su tavo 500. abu susidėję pabėgo. Vyras vėlai naktį grįžęs iš darbo, ir supratęs ką įdarbo iš jo reikėjo iš susikimtimto.
— O, Viešpatie, mano paskutinius pinigų išnešė.

— Nežinau, Birut, visaip gali būti: galėjo ir iš banko dar paimti. Sudiev, sudiev, Juzyt, Aš skubinu namo. Man bloga darosi. Tuoju turiu pasakyti Jonui. Jis mokyta ir žinos ką padaryti.

Prisiartinusi prie namų durų, pastebėjo stovintį ligoninės baltą automobilį. Prisiartinusi prie namų durų, pastebėjo stovintį ligoninės baltą automobilį.

— Kas gi čia galėtų sirgti, — stabtelėjusi pagalvojo. — Greičiausiai tai ta ragana ponis. Duok Dieve, kad greičiau nusprogtų. Tuomi ir mano gyvenimas pasidarytų kitoks.

— Tuo laiku du baltai apsirengę vyrai ant neštuvų išnešė jos poną. Paskui ėjo verkdamas jo ponis. Padėjo ligonį į vežimą ir automobilis dingo. Ponia įsėdė į kitą vežimą.

Kaip neavomis kojomis Birutė įėjo savo kambarėlin. Ir nukrito lovon visai nenusiengusi, taip ir pradėjo verkti. Išverkė visą naktį iki auštant. Ryto metą įėjo jos kambarėlin ponis ir tarė:

— Še, tav, Birute, 4 pežai už dvi darbo dienas. Kitus pinigus užvakar tau sumokėjo ponas. Daugiau tu man nereikalinga. Duodu tau pusvalandį laiko, Susitvarkyk savo daiktus ir išeik iš mano namų.

Ašarotomis akimis Birutė tvarkė savo daiktus. Pakilusi saulė aukštai kaitino visu smarkumu. Pasidarė trošku kambari. Birutė prisitartinusi prie lango, atidarė jį ir pasirėmusi ant prielanginės užsimastė:

— Viskas pražuvo ir pinigai ir ponas ir laimė. Teisybę buvo sakęs tėvelis, kad sviete laimės nerasi. O. Vešpatie, kaip sunku. Atleisti man paklydėlei.

Ilgai, ilgai kartojo ji vienus ir tuos pačius žodžius. Akyse atsistojo visas jos gyvenimas. Ji save matė tokią linksma pas močiutę. matė savo kaprizus — užsispyrimą laimės paieškoti tolimoj Argentinoj. Matė savo ištvirkimą, kurį dabar suprato gerai. Matė savo poną ir jis jai pasidarė toks baisus ir šlykštus.

— O, Viešpatie, Viešpatie, atleisk man. Birutės galva svaigo ir sviro žemyn. Ji būtų nebeišlaikiusi ygsvaros, kad tuo metu įėjusi ponis, nebūtų ją sugriebusi už pusiau ir atitraukusi nuo lango.

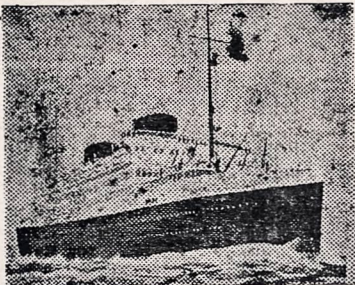
Nuo to laiko niekas nieko tikro nebežino apie Birutę. Vieni sako, kad išėjusi iš preto: ją matę vaikščiojant nuskarusia, plaukais apsidraikiusia ir nuolatos kartojančia maldos žodžius: Viešpatie, Viešpatie, atleisk man. Kiti sako, kad jos buvusi ponis ją išvežusi į ligoninę ir ji ten mirusi.

LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes
Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

c. 25 DE MAYO 375, piso 3. U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Dideli patogumai 3-je klasėje.
Susisiekiama traikiniais su visais Europos miestais.

**Skaitykite, išmanykite ir kitiems
pasakykite, kad**

SVYTURYS

geriausias laikraštis.

"SVYTURYS" rašo teisybę;

"SVYTURYS" nekenčia melo;

"SVYTURYS" vedamas tautiškai katalikiškoj dvasioj.

"SVYTURIO" kaina visiems prieinama:

ARGENTINOJ atseina 4 pezus per metus, arba 2 pezu pusmečiui.

URUGVAJUI — 2.50 ur. pezu;

BRAZILIJAI — 20 milreisų;

LIETUVOJ — pezus, arba 2 amerik. dolerių.

NIEKO NELAUDAMI UŽSIPRENUMERUOKITE "SVYTURĮ" SAU IR SAVO GIMINĖMS.

Rašykite ant pridėamos čia atkarpos.

Pridėdamas pezus, prašau man siuntinėti "Svyturį" žemiau nurodytu adresu:

Prenumerato vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta

Parašas

"SVYTURYS"

c. OLAVARIA 882
BUENOS AIRES
ARGENTINA

INSTITUTO MEDICO LIMA

MEDICINIŠKAS PERŽIUREJIMAS PRIVALOMAS SVEIKATOS APSAUGOJIMUI

Abiejų lyčių LYTINIŲ ligų specialis peržiūrėjimas. (Atskiri kambariukai).

VENERINĖS LIGOS: Blenoragija aštrioji ir kroniška. Prostata. Gota. (Patikrinimas išgijimo).

SIFILIS. ODA. PLAUKŲ KRITIMAS.

SEKSUALINIS NEGALAVIMAS.

ANALIZAI: Vassermano ir Kahno reakcijos. Šlapumo (visuotinės). Kultūrai. Seilių. Kraujo.

BENDROJI KLINIKA: Pilvelis ir žarnos. Širdis. Plaučiai.

Neumotoraksas. Jaknos. Reumatas. Nervai. Ciatika. —

HEMOROIDAI. VARISAI IR ŽAIZDOS.

MOTERŲ: Kiaušeliai. Motė. Menesinės. Įvairios reakcijos.

MEDICINIŠKOJI ELEKTRA: Diatermia. Elektrokoagulacija

Ultrafioletiniai spinduliai. Radiografijos.

GERKLĖ, NOSIS IR AUSIS: Prieaugimai. Migdolai. Nosies sienos. Operacijos.

Ligonis prižiurimas klinikos specialiojo personalo. Greitumas ir mandangumas. — Ekonomiški abonementai. — Išimokejimo galimybės. — Patarimas veltui.

Prieimimo valandos: nuo 9 iki 21. Šventadieniais: nuo 9 — 12.

LIMA 1909 PLAZA CONSTITUCION

SILKES

BALSAS

Pažangios demokratijos dienraštis, kuris išeina vieną kartą į savaitę

Numeris 1

Metai 1

Šiomet nebus Trijų Karalių Šventės

Iš pačių geriausių šaltinių, kur semiamės (kiauru rėčiu) geriausias žinias, pavyko mums sužinoti, (jau ne kartą esame sakę, kad vien tik mume pavyksta taip gerai sužinoti žinias negu kitiems), kad šįmet, tai yra 1937 metais, nebus Trijų Karalių šventės.

Tas mums labai džiugina, nes kaip jau tūkstančius kartų kartojame, (atsargiau, linotipiste, ne kartojame, nes skaitytojai galės pamanyti, kad vien tik kortas lošdami praleidžia laiką), kad neša-

me aukštai iškėlę pažangių pažangiosios demokratijos vėliavą, ir todėl mums visos monarchijos ir karaliai yra nepakeliui.

Mūsų manymu, tai Trijų Karalių šventė, visose respublikose, ir šiaip pažangios demokratijos šalyse, reikėtų paversti Trijų Prezidentų diena, kas būtų visai tinkama, ir priimtina, ir švestina pažangiosios demokratijos sekėjams.

Taigi, dar kartą džiaugiamės, kad nors šįmet Trijų Karalių šventės nebus.

BEDA IR TURTINGAM

Per savo „IŠVIEN“ 300.000 ha savininkas Bolivijoje Matas Šalčius antru kartu aiškinosi, tos žemės nebeturi. Idomu, kaip neturėdamas to turto buvo jį padovanojęs „Svyturiui“. Dar idomiau, kaip jis aiškinosi, kad šitą antį esąs palėidęs vienas Buenos Aires laikraščio redaktorius (suprask tas pats Šalčius), bet „Talka“ aiškiai sako, kad ne kas kitas kaip tik jo žmona.

Būna gyvenime atsitikimų, kad ir turtas slegia žmogų.

ŠAKALIŲ VIENYBĖJ GALYBĖ

Netikėtai mieli „SILKES BALSO“ skaitytojai, kad vienybėje galybė. Tai senas ir nudevėtas šūkis. Moderniais laikais turi būti šūkis skaldyme vienybės. Kiekviena veikėja tai jau gerai suprato. Jie taip daro: paima pliauskę, ją suskaldo į šakalius ir kiekvienas šakalys sudaro vienybę. Taigi kiek šakalių, tiek vienybių.

SILKES BALSU jiems pritariam. Valio šakalių vienybė!

MŪSŲ RECENZIJOS

SILKES BALSO redaktorių kolektyvo paskirti laikraščių stebėtojai praneša mums šią naujieną: Nepersenai, „Lietuvos Aido“, tautiškos minties dienraštis, kuris išeina du sykių į dieną, skiltyse, radome Ispanijos pažangiųjų demokratų vado, t. y. Largo Caballero, vardo aiškinimą lietuvių kalboje.

Pasirodo, kad išvertus Largo Caballero, išeina Storas Kavalierius.

Ką gi pasakys į tai Argentinos ir kitų, Ispanų kalbą vartojančių šalių SILKES BALSO skaitytojai?

SILKES BALSAS neranda reikalo išaiškinti šio didelio žmogaus vardą, nes kiekvienas durnius žino, jog largo tai nereiškia storas, bet ilgas.

GAVOME UPTON SINKLAIRE rašytą romaną PROVOKATORIUŠ

Šios knygos recenzavimą atidedam tolimesniam laikui, nes norim sužinoti, ar tai nebus vieno Balso (jokiu būdu ne SILKES) to paties autoriaus ir vardo talpinamo romano gyva kopija.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO „RUNGAS“

recenzuodamas praeitą „Išvien“ numerį, nurodo tame savaitraštyje daugybę klaidų.

Bet nors ir teisingai užvardina recenziją, jos pradžioje, rašo: „Kolega „Išvien“ aiškina, kad visi negėri, nekulturingi, tik jis ca.“

O jau recenziją baigiant, rašo: „...o stenėjimus, veidmainystes geriau palinkti šventoj...“ „Tai bent kultūrina!“

SILKES BALSO DOVANA

Pereito SILKES BALSO numerio kuponas turėjo didelį pasisukimą. Juomi pasinaudojo ne tik mūsų skaitytojai, bet ir tie kurie neskaityto. Kalbame apie neregį, kurių ne vienas mums yra pareiškęs, kad norėtų regėti vien tik tam, kad galėtų skaityti SILKES BALSA.

Šis numeris išeina padvigubintu tiražu, nes praeito SILKES BALSO buvo labai didelis pareikalavimas. Nors mūsų kuklumas neleidžia mums girtis, tenka prisipažinti, kad už kiekvieną egzempliorių buvo mokėta net penkis sykius daugiau ne kaip kad normaliai parduodama. (Normalės pardavimo kainos dar nenustatėme). Tikimės, kad žemiau dedamas kuponas turės didesnį pasisekimą, ir kad sekančio SILKES BALSO numerio tiražas prisieis patrigubinti.

SILKES BALSO KUPONAS

Iškirpkite šį kuponą, ir galėsite laisvai įeiti į korus, šių metų karnavalų šventėms paruoštus. Kuponas galioja visoje Argentinoje ir Pietų Amerikoje.

Mokytojas klausia Jonuką:

—Jonuk, kas yra sunksnis: kilogramas geležies ar kilogramas plunksnų?

—Kilogramas geležies yra sunksnis.

—Kodėl?

—Jeigu paimtumėt, pone mokytojai, kilogramą geležies ir kilogramą plunksnų ir mestumėte abu kilogramus sau ant basos kojos, tai būtų aišku, kad kilogramas geležies yra sunksnis.

INFORMACIJŲ SKYRIUS Žinotini Adresai:

Lietuvos Pasiuntinybė ir Konsulatas
c. Callao 1971. U. T. 44 - 5243.

Lietuvių Bažnyčia
Av. Montes de Oca 550.

Lietuvių Kolonijos Kapelionas
c. Herrera 287. U. T. 23 - 6125

Argentinos Lietuvių Katalikų Federa-
cijoje Centras
ALKF organizacijos ir įstaigos:
L. K. šv. Kazimiero Bendruomenė:

- Šv. Kazimiero koplyčia,
- Šv. Cecelijos choras,
- "Tiesos" spaustuė,
- "Tiesos" žurnalo (laik. priedo
prie "Švyturio") redakcija,
- Orkestras "Kanklės".

Šv. Vincento a Paulo dr-ja

L. Mergaičių Globos dr-ja

L. Jaunimo dr-ja

Vaidintojų Būrelis

c. Herrera 287. U. T. 23 - 6125.

"Švyturio" redakcija ir administracija
Olavarría 882, Buenos Aires.

Buvusių Lietuvos Kariuomenės Karių
Sąjunga

A. L. Tautininkų Sąjunga
c. Fraga 115, Piñeyro, Avellaneda
Buenos Aires

Lietuvių Tumo - Vaižganto Mokykla
c. Brasil 2227. V. Castellino

Dariaus ir Girėno vardo lietuvių
mokykla
c. Beazley 3892, N. Pompeya

Berisso "Mindaugo" dr-ja
Choras ir Vaidintojų Būrelis

Berisso Buv. Lietuvos Kariuomenės
Karių Sąj. "Kestutis"
c. Napoles 4260.

Prez. Antano Smetonos mokykla
c. Barcelona 3965.

Jeigu Tamista nori devėti elegantiškai pa-
siūtus, geriausios medžiagos ir pigiausia
kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų prakti-
kos užgrūdinto meisterio

Ignas Padvalskis

—vyrų ir moteriškų rūbų siūvykloje—
Didelis, naujai gautų pavasario ir vasaros
sezoni medžiagų pasirinkimas.
Prašome įsidėmėti ir nepamiršti:

Boca

Calle OLAVARRIA 882

Didžiausias Buenos Aires LIETUVIŠKAS VIEŠBUTIS

STASIO POVILONIO

(Viena kvadra nuo Plaza Constitución)

BERNARDO de IRIGOYEN 1692, kampas Caseros
U. T. 23 Buen Orden—4675

Tikri lietuviški valgiai ir gerimai. Švarios lovos. Taip pat išsinuo-
muoja atskiri kambariai. Kainos labai pigios. Švarus ir mandagus
aptarnavimas.

KIEKVIENA SEKMADIENĮ DAROMI ŠOKIAI
Lietuviai ir lietuvės čia susirenka, nes tik čia linksma, malonu ir
lietuviška.

Viešbutyje yra

DARBO BIURAS

Yra lietuvis advokatas kuris veda visokias bylas ir skundus.

Taigi kviečiami visi be pažūrų skutumų APSILAKYTI!

Didelė Klinika CONSTITUCION

Modernus VENERINIŲ LIGŲ gydymas: BLENORAGIJA
aštrioji ir kroniška: analizai peržiūrėjimui ar gerai išgydytas.
ODA ir SIFILIS. Kraujo analizai su Wassermano reakcija.
Šlapimo. NEGALAVIMAS. Seksualinis nusilpėjimas. Vidu-
rių ligos: Širdis, Skilvis, Plaučiai (krutinės ir nugaros skaudėji-
mas), Kepenos, Inkstai. VARISAI, HEMOROIDAI, MO-
TERŲ: kroniški fluksai. Neštumas. REUMATAS, Ciatlka.
GERKLE, NOSIS, AUSYS: Nosies sienos, migdolai, opera-
cijos tik 30 metų. DIATERMIA. X SPINDULIAI.
Neleisk veltui pinigų nei laiko. Tiksliai čia gali tikrai išgydyti,
nes mūsų daktarai specialistai prižiūri asmeniškai, mūsų senoje
ir akredituotoje Klinikoje.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Ekonomiški abonementai. Valdininkams ir darbininkams išsimokė-
jimo lengvatai
Priimama nuo 9 iki 21. Sekmadieniais ir šventadieniais nuo
9 iki 12 val.

LIMA 1618

(Constitución)

PAVIOLO

Akušėrė Specialistė
Buv. Rawsono ligoninės
Prižiūri greituose reikaluose.
Gimdymai be skausmo. Užti-
krintas rimtumas.
Galima šauktis ir telefonu
CASEROS 983 (2-as aukštas)
U. T. 23 - Buen Orden 3477

CLINICA

DR. APERAVIČIAUS
Corrientes 1955 U. T. 47-7746
Atdara nuo 16-20 val kasdien
Žymus chirurgas, diplomuotas
Rusijoje ir Argentinoje
MOTERŲ LIGOS
X SPINDULIAI

NEAPSIRIK!

Tik Pr. Dombravas yra lie-
tuvis Argentinoje, kuris žino
vietos įstatimus, rašo prašy-
mus, skundas ir t. t.
Bernardo de Irigoyen 1692.
U. T. 23 - 4675

AKUŠERE

MARIA Z. de MAEROFF
Specialistė prie gimdymų, ir
svarbiuose reikaluose turi
gydytoją, priima pensionistes
patarimai veltui priėmimas
nuo 13 iki 21 val. kasdien.
c. Sarmiento 2537 Bs. Aires
U. T. 47 - 4728

Dr. SCHAVELZON

LIGONINĖS "MUNIZ" SEFAS
Veneros ligų, gerklės, ausų,
nosies pilvelio, širdies, kraujo
plaučių ir kepenų. Specialis-
tas. Kalba visomis kalbomis.
Darbininkams didelė nuolaida
PUEYREDON 936, Bs. As.
U. T. 47 - 8416

AKUŠERE

A. BENĖŠ BILEK
Daug jau pasidaravusi lietu-
vių Kolonijoje
c. LIMA 1217
U. T. 23 - B. O. - 3389
Priima kasdien nuo 9 val. iki
8 vakaro.
Sekmadieniais visą dieną

Nelaimingi atsitikimai — Su-
sirgimai darbo netupasitark su
JOSE MARIA MUSTAPICH
Av. de Mayo 1123, piso 9.
U. T. 38-7844

kuris be jokio Jums kašto in-
formas, ar Jūsų bylą apima
įstatymas nuo nelaimingų atsi-
tikimų apdraudimą, ir ves by-
lą skubiai ir sąžiningai.

IŠ BERISSO

SERVICIOS FUNEBRES
Iiūdesio valandoje Tamstai ge-
rai ir sąžiningai patarnaus vien
tik

BOCCIA H-nos.

Representante

LAFEUDO H-nos.

BARCELONA 4 4 5 2

U. T. 22 — BERISSO

Turi įvairius ir gerai įrengtus
vežimus: vestuvėms, krikšty-
noms ir pakasymams. Naktinis
patarnavimas.

Pasteurizuotą pieną ir jo produ-
ktus punktualiai pristato Berisso
ir Ensenados gyventojams
vieninteliai

Don JULIO Estancijos Atstovai
BROLIAI DALLACHIESA
Nueva York 4615 U. T. 108

"Foto Lito"

S. ANTONAVAS

Atlieku įvairius fotografavimo darbus savo studijoje, o tai pat
einu į namus.
BERNARDO DE IRIGOYEN 1692 U. T. 23 Buen Orden 4675

TEMYK!

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)

Kraujo ir Odos

PLAUČIŲ, ŠIRDIES, SKILVIO, KEFENŲ, NERVŲ
ir REUMATIZMO LIGŲ

X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS

Moterų Ligų Specialistas

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvini-
mai. Nuo 9 — 21 v.
Sekmdien. 9 — 12 v.

- ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar
tiksliai pagydyta. Išgydymas galūtinasis, naujo-
viškas ir greitas.
- KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ (Tikslus
analizės).
- AVARIJOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus
(kraują anal. 1914).
APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
- ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimo
(Ultravioletiniai Spinduliai).
- HEMOROIDAI — gyslų ištinimas, Prof. Sicardo
- LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cica-
relli metodu.
- NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų
sumenėjimas.
- REUMATIZMAS: Išias dieguliai, astma, slogas.
- Širdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
- PLAUČIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas,
suliesėjimas.
- SKILVIS: Išputimas, nerviškas, užkietėjimas,
vėma, žaizdos.
- GERKLE, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, už-
degimai.
- MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėne-
sinės ir panašios.

VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITE
ANALIZAI IR PATARIMAI Veltui
KALBAMA LIETUVIŠKAI

LRIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA BOKOJ

Prižiūrima gydytojų specialistų.

Moderniausias venerinių ligų gydymas

Ivairios moterų ligos Kraujo užplūdimai

Džiova — Gydymas aukso druskos kontr. X spinduliai
Chirurgija — Vidutinės ligos — Apendicis — Nenormalios nag
Širdies — Vi urlų, Skilvio ligos — Reumatizmas.

Gerklės, Nosies, Ausų ligos. Odos uždegimas ir panašios lig
Diatermia — Ultravioletiniai Spinduliai

Peržiūrėjimas 2 pesai

Priima nuo 10 iki 12 v. ir nuo 15 iki 21 val. švent. nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1039

Skaityk

PLATINK ŠVYTURI